

DİL BAYRAMI'NIN 90. YIL DÖNÜMÜ BURSA'DA KUTLANDI

Türk Dil Kurumunun kuruluşu ve Dil Bayramı'nın 90. yıl dönümü münasebetiyle 26-27 Eylül 2022 tarihlerinde Kültür Başkenti Bursa'da yapıldı. 26-27 Eylül 2022 tarihlerinde Türk Devletleri Teşkilatı iş birliğiyle Türk Devletleri Teşkilatı Aksakal Heyet Başkanı Sayın Binali YILDIRIM'ın riyasetiyle 2022 yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti Bursa'da "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Roman) Ödülleri", "2022 Yılı Türk Diline Hizmet Ödülleri" ve "Türk Dünyası Ortak Alfabe Çalıştayı" adlarıyla etkinlikler düzenlendi.

■ Ada UZUN

Türk Devletleri Teşkilatı Aksakallar Konseyi Başkanı Sayın Binali YILDIRIM, Azerbaycan Aksakalı Hasan HASANOV, Kırgızistan Aksakalı Medethan ŞER-İMKULOV, Azerbaycan Ankara Büyükelçisi Raşad Eyneddin oğlu MAMMADOV, Kırgız Cumhuriyeti Ankara Büyükelçisi Kubanîçbek ÖMÜRALİYEV, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanı Nazım ÇAVUŞOĞLU, bilim insanları, milletvekilleri ve okulumuz öğrencilerinin de arasında bulunduğu çok sayıda davetli katıldı.

Sayın Binali YILDIRIM yaptığı konuşmada, dilin birlik ve beraberliğinin önemini vurgulayarak hepimizin ortak tarihte buluşması gerektiğini ifade etti.

Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanı Prof. Dr. Muhammet HEKİMOĞLU, böylesine özel bir programda bulunmanın heyecanını yaşadığını; bundan sonra her yıl Türk dünyasının edebiyat vasıtasıyla bir araya geleceğini davetlilere duyurdu.

Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Güler GÜLSEVİN ise, 90. yılını kutladığımız Dil Bayramı'nın Türk milletine ve bütün Türk dünyasına hayırlı olmasını diledi. Başta Kurumumuzun kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere ana dilimiz Türkçe için emek veren herkesi saygı ve minnetle anarak sözlerini tamamladı.

Bu yıl ilk kez verilecek olan "Dilde, Fikirde, İşte Birlik Türk Dünyası Edebiyat (Roman) Ödülleri" Azerbaycan'dan Akşin YENİŞEY, Kazakistan'dan Smagul ELUBAY, Kırgızistan'dan Samsak STANALİYEV, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden İsmail BOZKURT, Özbekistan'dan İsajon SULTON ve Türkmenistan'dan Berdinazar HUDAYNAZAROV'a takdim edildi.

1992 yılından beri Türk Dil Kurumuna hizmette bulunmuş, "Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Grameri ve Sözlüğü Saha Araştırması" ve "Türkiye Türkçesi ve Tarihî Devirler Yazı Dilleri Gramerleri" projelerinde, proje yürütücüsü olarak görev yapmış Prof. Dr. Leylâ KARAHAN ile aynı yıllarda Türk Dil Kurumuna hizmet eden ve Kurumun çeşitli çalışma grupları ile yazı kurullarında

yer alan ve özellikle Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu üzerinde çalışan Prof. Dr. Recep TOPARLI "2022 Türk Diline Hizmet Ödülleri"ne layık görüldü.

Ayrıca, okul öncesi ve okul çağındaki çocuklar için içerik sunan, çocukların yaşları, algı düzeyleri ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlayan Rafadan Tayfa, Ege ile Gaga, İbi, Maysa ve Bulut gibi pek çok yayını ile Türk dilinin önemine, hassasiyetine ve bu hususlardaki farkındalıklara katkı sağlayan TRT Çocuk ile yurt dışında örgün ve yaygın eğitim hizmetleri vermek ve geliştirmek amacıyla okul öncesi eğitimden üniversite eğitimine kadar tüm eğitim süreçlerinde yer alan 52 ülkede temsilcilik ofisi bulunan 67 ülkede ise eğitim-öğretim faaliyetleri yürüterek Türk diline önemli katkılarda bulunan Türkiye Maarif Vakfı "2022 Türk Diline Hizmet Ödülleri"ne layık görüldü.

Günümüzde Adriyatik'ten Çin Seddi'ne kadar uzanan şanlı coğrafyada en çok kullanılan dilin Türkçe olması hepimiz için

gurur ve mutluluk verici ancak bunun yanı sıra ana dilimizi, ata mirasımızı geliştirmek ve daha muteber kılmak ortak görevimizdir.

12 Temmuz 1932'de Cumhuriyet'imizin kurucusu büyük önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün talimatıyla Türk dili üzerinde araştırmalar yapmak, yaptırmak; Türk dilinin güncel sorunlarıyla ilgilenecek çözüm yolları bulmak amacıyla Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulan Türk Dil Kurumunun 1932, 1934 ve 1936 yıllarında yapılan üç kurultayda hem yönetim organları seçilmiş, hem dil siyaseti belirlenmiş, hem de ilmi bildiriler sunulup tartışılmıştır. Atatürk, 1 Kasım 1936'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin V. dönem 2. yasama yılını açış konuşmasında Türk Dil Kurumu ve Türk Tarih Kurumunun geleceği ile ilgili dileklerini şu sözlerle dile getirmişti:

"Başlarında değerli Eğitim Bakanımız bulunan, Türk Tarih Kurumu ile Türk Dil Kurumunun her gün yeni gerçek ufukları açan, ciddi ve aralıksız çalışmalarını övgü ile anmak isterim. Bu iki ulusal kurumun, tarihimizin ve dilimizin, karanlıklar içinde unutulmuş derinliklerini, dünya kültüründe başlangıcı temsil ettiklerini, kabul edilebilir bilimsel belgelerle ortaya koydukları, yalnız Türk ulusunun değil, bütün bilim dünyasının ilgisini ve uyanmasını sağlayan, kutsal bir görev yapmakta olduklarını güvenle söyleyebilirim."

26 Eylül, dil ve kültür tarihimizin yeni bir dönüm noktası; Türk dilini geliştirme, zenginleştirme ve özünü kaybetmeden yaygınlaştırma gayesiyle yapılacak çalışmalara sahip çıkma düşüncesinin teminatıdır. Türk Dil Kurumu, ilk kurultayın açılışıyla başlatılan Türk diline sahip çıkma bilincini büyük bir onurla sürdürerek "Dil Bayramı" geleneğini yaşatmaktadır. Bizler de geçmişimizden aldığımız bu ortak kıymetli mirasımızı titizlikle koruyacağız.

BİLİM KURULUMUZU OLUŞTURDUK

■ Ayşe ÖZTÜRK

Sosyal Bilimler Lisesi olarak okulumuz için önemli bir adım attık. Uludağ Üniversitesi ile imzaladığımız protokol çerçevesinde geçtiğimiz hafta bir bilim kurulu oluşturduk.

Okulumuzda yapılacak bilimsel çalışmaların bilimsel araştırma etiği ve uluslararası tez yazım kurallarına uygunluğunu kontrol ederek yapılacak bilimsel çalışmalara önderlik etmek amacıyla Uludağ Üniversitesi ile yapılan protokol çerçevesinde, Sosyal Bilimler Anabilim Dalı

Başkanı Prof. Dr. Fatih DEMİREL, Felsefe Grubu Öğretmenliği Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR ve Beşeri ve İktisadi Coğrafya Bölüm Başkanı Prof. Dr. Serhat ZAMAN'ın yer aldığı Bilim Kurulu oluşturuldu.

Sosyal Bilimler alanında tecrübeli bilim insanlarıyla çalışmanın yapacağımız çalışmalar ve hazırlayacağımız projelerde önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz. Destek sağladıkları için akademisyenlerimize Sosyal Bilimler Lisemizin tüm paydaşları olarak teşekkür ediyoruz.

BİRLİK VAKFI'NDA ANLAMLI BULUŞMA

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar'ın, Birlik Vakfı Bursa Şubesi'ni ziyaretine okulumuz Anadolu Mektebi öğrencileri de katıldı.

■ Aydanur SUBAŞI

Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar, Birlik Vakfı Bursa Şubesi'nde yaptığı konuşmada, Osmanlı'nın ilk başkenti Bursa'da olmaktan dolayı mutluluk duyduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı Tatar; mütemadiyen gençler ve vatandaşlarla bir araya geldiğini, Kıbrıs konusunda bilgilendirildiğini belirtti. Kıbrıs'ın tarihçesi, milli mücadele yılları, Kıbrıs Türk halkına yönelik saldırılar ve katliamlarından bahsetti. Mutlu Barış Harekâtı ve KKTC'nin kurulmasıyla Kıbrıs Türkü'nün, Anavatan Türkiye'nin garantörlüğü altında huzur ve refah içinde yaşadığını da kaydetti.

Son zamanlarda Kıbrıs meselesinin önemini artırmış olmasıyla Bursa Birlik Vakfı'nın düzenlenmiş olduğu Cuma Meclisi'nde konuk, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar'dı. Bizler de Sosyal Bilimler Lisesi Anadolu Mektebi öğrencileri olarak Cuma Meclisi katılımcıyaydık.

30 Eylül Cuma günü gerçekleşen programda Sayın Ersin Tatar, Kıbrıs'ın dün ve bugününden bahsederek son yıldır Kıbrıs'ta yaşanan çeşitli siyasi ve toplumsal olayları anlattı. Üç buçuk asırdır Osmanlı İmparatorluğu egemenliğinde yaşadıkten sonra İngiltere işgali altında kalan Kıbrıs halkının maruz kaldığı

eziyetler ve yaşadığı zorluklardan bahsetti. Ayrıca Cumhurbaşkanı Tatar, Kıbrıs'ın tüm dünya devletleri tarafından tanınma zamanının geldiğini söyledi. Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ve diplomatların da KKTC'nin tanınması için gereken adımları attığını anlatan Cumhurbaşkanı Tatar, Rum yönetiminin tek yanlı AB'ye alınmasını eleştirdi. Türkiye Cumhuriyeti'nin her daim yardımcıları olduğunu, Doğu Akdeniz'de güvenlik için birlikteliğin ne kadar önemli olduğunu da belirtti.

"Bir milletin ayakta durabilmesi, diğer milletlerle mücadele etmesi, geleceğe güvenle bakması için kendi değerlerini, milli şuurunu koruması önemlidir."

Cumhurbaşkanı Sayın Tatar, vatanın ve bölgesel kaynakların önemine değinerek Türkiye Cumhuriyeti ile birlikte bölgedeki hak ve çıkarların korunacağını kaydetti.

Cumhurbaşkanı Sayın Ersin Tatar "1974 yılından beri Kıbrıs Türkleri barış içinde yaşamaya devam etmektedir." diyerek Bursa halkı aracılığıyla Tüm Türk halkına şükranlarını dile getirdi.

KKTC Cumhurbaşkanı Sayın Ersin TATAR'a anlamlı ve etkileyici konuşmaları, Bursa Birlik Vakfı Başkanı Sayın Mustafa Bayraktar'a davetleri, İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Serkan GÜR'e yönlendirmeleri ve Türk dili ve edebiyatı öğretmenimiz Sayın Mustafa BAŞPINAR'a eşlikleri için arkadaşlarımız adına teşekkürlerimi sunuyorum.

TÜRKÇEMİZİN YÜZ AKLARI

Haz. Nagehan TOPRAK

SOLDAN SAĞA

3. 13 Mayıs 1277 tarihinde çıkardığı fermanda, "Bugünden sonra divanda, dergâhta mecliste ve meydanda Türk dilinden başka dil konuşulmayacaktır." diyen Mehmet Bey hangi boyun Bey'idir?

4. Aşık Paşaya ait bu eserde şu ifadeler geçer: "Türk diline kimse bakmaz idi/ Türklerle hergiz gönül akmaz idi/Türk dahi bilmez idi bu dilleri/İnce yolu ol ulu menzilleri."

5. Cemal Süreya'nın "Türkçenin süt dişleri" ifadesini kendisine ithaf ettiği, sesiyle, sözüyle çağlar aşan

13. yy. sufi şairimiz kimdir?

6. "Türkçe Katında Yaşamak" şiirinde, "Türkçem, benim ses bayrağımlı" diyen Dağlarca soyadı büyük ozanımız kimdir?

8. "Türkçüğün vicdanı bir/Dini bir, vatani bir/Fakat hepsi ayrılır/Olmazsa lisanı bir" diyen Milli Edebiyat Dönemi sanatçımız kimdir?

9. Türk İslam edebiyatının en önemli kaynakları arasında yer alan, 11. yüzyılın ikinci yarısında, Araplara Türkçe öğretmek amacıyla Arap dilinin kurallarına göre kaleme alınmış ansiklopedik sözlük niteliğindeki eserin yazarı kimdir?

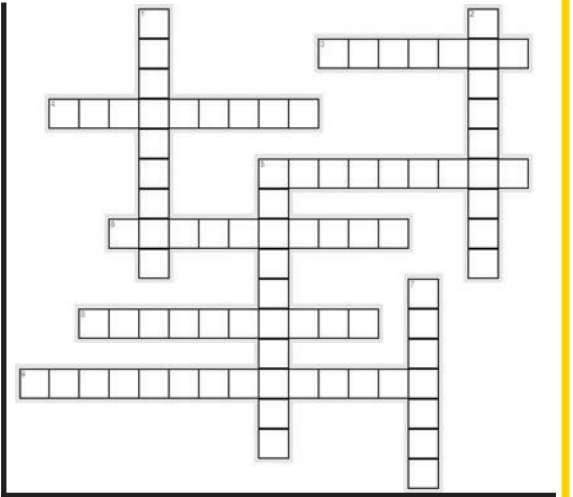
YUKARIDAN AŞAĞIYA

1. Yazıda dilde sadeleşme düşüncesi savunan Genç Kalemler dergisi yazarlarının Nisan 1911 tarihli ilk sayısında yazdıkları ve bir hareketin de adı olan makale nedir?

2. Uygur, Özbek, Nogay, Kazak, Kırgız, Tatar, Kumuk, Osmanlı gibi Türk halklarının farklı kavimlerin olmadıklarını, bunların hepsinin "Türk" adıyla anılmaları gerektiğini ileri süren, Türk dünyasının "ortak" bir edebi dilde buluşmasını isteyen, İsmail önlü Kırımlı fikir adamı kimdir?

5. "Türkçe; ağzımızda, anamızın dili gibi helâl ve güzel olmalıdır." "Türkçenin çekilmediği yerler vatanıdır. Vatanın kendi gövde ve ruhu Türkçedir, her halk kendi ikliminin lisanını söyler." diyen "İstanbul Şairi" olarak anılan şairimiz kimdir?

7. "Türk" adının geçtiği ilk yazılı, edebi metinlerimiz, aynı zamanda kullandığımız ilk alfabe nedir?

CEVAPLAR HAFTAYA